

GÜVENLİ ANNELİK ÇALIŞMA RAPORU

2017

WWW.TAPV.ORG.TR

ÇALIŞMA ALANI

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı güveni annelik alanındaki çalışmalarını farklı işbirlikleri çerçevesinde anne ve bebek sağlığının en riskli olduğu bölgelerde sürdürmektedir.

Güvenli Annelik Bilgilendirme ve Danışmanlık programı kapsamında 2004 ve 2014 yılları arasında Sağlık Bakanlığı işbirliğinde İstanbul, İzmir, Edirne, Diyarbakır, Düzce, Trabzon, Ordu, Gümüşhane, Rize, Bartın, Bolu, Bursa, Çanakkale, Eskişehir, Kırklareli, Kilis, Nevşehir, Şanlıurfa, Van illerinde sağlık personeline yönelik eğitimler gerçekleştirilmiştir. Gebe ve lohusalara yönelik bilgilendirme çalışmalarına destek olmak üzere hazırlanan program birinci ve ikinci basamak sağlık merkezlerinde eğitim materyalleri desteği de verilerek yaygın şekilde uygulanmıştır.

2016 yılından başlayarak Kalkınma Bakanlığı GAP Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi) çerçevesinde faaliyet gösteren Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM) işbirliğinde yürüttüğümüz yeni bir güvenli annelik çalış-

ması başlattık. Bu çalışma kapsamında Vakfımızdan güvenli annelik eğitimi alan ÇATOM çalışanları yerelde mahalleler bazında alan çalışması gerçekleştiriyorlar. İlçe ve köylerindeki gebe ve lohusalara yaptıkları ev ziyaretleri ile onları kadın sağlığı, güvenli annelik ve toplumsal cinsiyet eşitliği hakkında bilgilendirmekte ve sağlık hizmeti kullanımı için ilgili merkezlere yönlendirmekteler. Bu ev ziyaretlerinde danışmanlık hizmetinin yanı sıra bilgilendirici broşürler ve anne ile bebeğin ihtiyaç duyacağı malzemeler de verilmektedir. Ayrıca, gebelik döneminde kurulan iletişim lohusalık evresinde ve bebeğin 0-2 yaş döneminde de devam etmektedir.

Bir yıl boyunca Adıyaman, Gaziantep, Batman, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde bulunan ÇATOM'lar aracılığıyla gerçekleşen çalışma 2018 yılında ekibe yeni eğitimcilerin katılması ile daha geniş bir alanda yaygınlaşacaktır.

HEDEF GRUP

Güvenli Annelik hizmetleri ağırlıklı olarak koruyucu sağlık hizmetlerini içerir ve gebe, lohusa ve ailenin kendi kendisini yönetmesiyle evde bakımını öngörür. Eğitim ve danışmanlık hizmetleriyle ise de, gebe ve ailesini güçlendirerek kadının kendi bakımını yönetebilmesini ve düzenli kontrollere gelmesini sağlamak amaçlanır. Böylece risklerin erken dönemde fark edilebilmesi ve önlem alınabilmesi mümkün olacaktır.

Mahalleler bazında yapılan ziyaretler yerel kadınların yanı sıra mülteci aileleri de kapsamaktadır. Eğitim ve gelir düzeyleri düşük, ev içinde kapalı bir şekilde yaşayan, doğurganlığı yüksek ve hizmetlerden yararlanma konusunda farkındalıkları sınırlı olan kadınlarla yapılan çalışmalar onların güçlenmelerini ve öz bakım / bebek bakımı becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Eğiticiler hane ziyaretlerinde, gebe ve lohusa kadınların doğum öncesi ve sonrası dönemlerinde düzenli sağlık kontrollerine gitmeleri ve doğumlarını bir sağlık kuruluşunda yapmalarının önemini anlatmaktadır. Böylece bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden olan anne ve bebek ölümleri ile sakatlıklarını önlemek için kilit bir adım atılmaktadır. Yenidoğan ve 0-2 yaş bebek bakımı konusunda sağlanan bilgiler, dezavantajlı ve yoksul bu bebeklerin yaşama daha güçlü bir şekilde başlayabilmeleri için kimi zaman tek fırsatlarıdır.

Bu çerçevede, programın 2017 yılındaki hedef grubu Adıyaman, Gaziantep, Batman, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde yaşayan dezavantajlı kadın ve bebekler olmuştur.

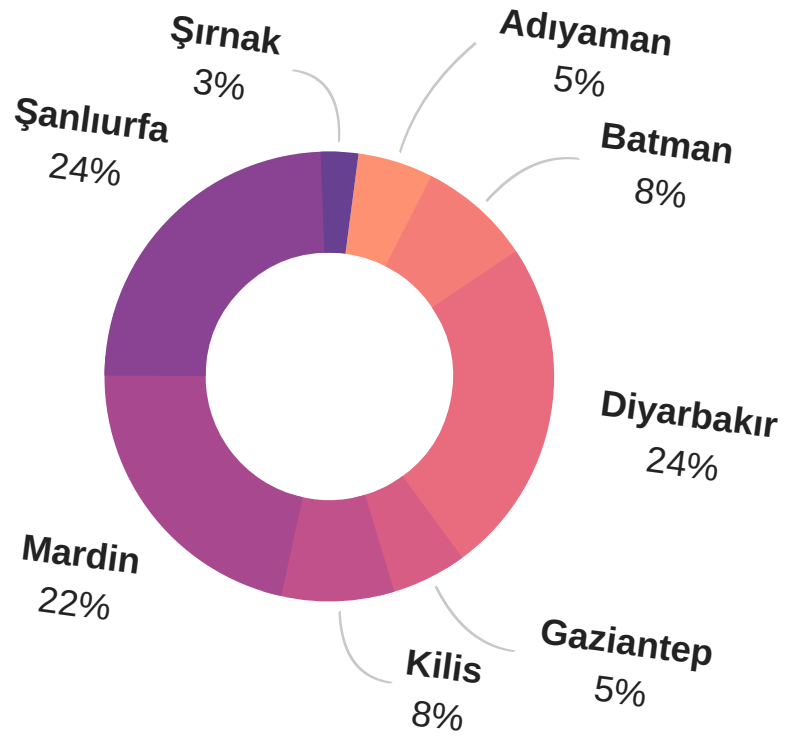

EĞİTİCİ EĞİTİMİ

ÇATOM elemanlarının uygulama sürecinde hazırlanmasını sağlamak üzere iki farklı eğitici eğitimi düzenledik. Daha önce de Vakfımızın farklı kadın sağlığı eğitimlerine katılmış olan deneyimli ekip, bu yeni eğitimle de hem güvenli annelik konusundaki bilgilerini arttırmış hem de danışmanlık ve iletişim becerilerini geliştirme şansı buldu.

21-22 Kasım 2016 tarihlerinde Şanlıurfa ilinde GAP TAEM'de düzenlediğimiz birinci eğitici eğitimine 20 ÇATOM çalışanı katıldı. 27-28 Nisan 2017 tarihlerinde Diyarbakır'da yaptığımız ikinci eğitime ise 17 ÇATOM çalışanı katılım gösterdi. Bu iki eğitimle toplam eğitici sayımız 37'ye yükseldi.

- Eğitincilerimizin illere göre dağılımı

UYGULAMA SONUÇLARI

Adıyaman, Gaziantep, Batman, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Şırnak illerindeki 26 ÇATOM (Çok Amaçlı Toplum Merkezleri) şubesinden 37 eğitiminin katılımı ile oluşan eğitici ekibi bölge halkına güvenli annelik bilgilendirme ve danışmanlık desteği sağladı. Ayrıca, yoksulluk sınırının altında yaşayan bu kadınların ve bebeklerin sağlığını güçlendirmek için hane ziyaretlerinde destekleyici malzeme dağıtıldı.

Bu ziyaretler ile eğitici ve kadınlar arasındaki iletişim güçlendi ve güven ilişkisi gelişti. Pek çok vakada, eğiticiler sağlık hizmet kullanımı ve doğum sırasında kadınlara destek oldu, bazı aileler bebeklerine bu arkadaşlarımızın ismini verdi. Gelişen güven ilişkisi, daha sonra pek çok kadının ÇATOM'ları ziyaret etmesini sağladı ve böylece bu kadınlar için kamusal alana katılma ve oradaki sosyal etkinlikler aracılığıyla güçlenme yolu açıldı.

2017 yılı boyunca

1199 aileye ulaştık
3930 ziyaret yaptık
14230 malzeme dağıttık

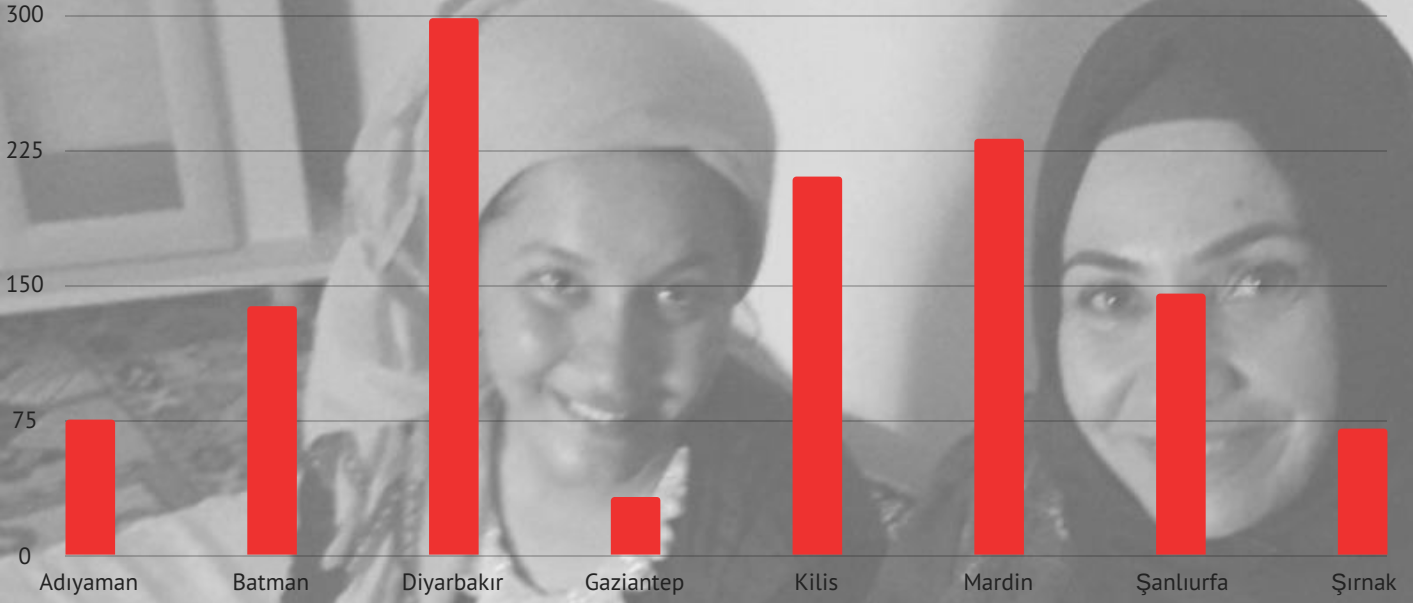
Dağıtılan malzemeler:

- 800 emzirme önlüğü,
- 1700 kadın pedi
- 1510 broşür seti
- 800 bebek battaniyesi
- 2700 renkli ped
- 720 iç çamaşırı
- 500 bebek pijaması,
- 2500 bebek bezi
- 500 bebek beresi
- 500 bebek eldiveni
- 2000 beyaz sabun

2017 YILINDA 1199 KADINA ULAŖTIK

il bazında dağılım grafiği

3930

hane ziyareti
gerçekleŖtirdik

14230

destek malzemesi
dağıttık

37

eğitici
yetiŖtirdik

TAPV

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı